

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені ВОЛОДИМИРА ДАЛЯ
Юридичний факультет

**ЮРИДИЧНИЙ
ФАКУЛЬТЕТ**

СХІДНОУКРАЇНСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ДАЛЯ

3 нагоди 25-річчя юридичного факультету

МАТЕРІАЛИ

**Міжнародної науково-практичної конференції
науковців, юристів-практиків,
молодих вчених, аспірантів, студентів.**

**Правові засоби забезпечення та захисту прав
людини: вітчизняний та зарубіжний досвід**

13-14 квітня 2017 р.

Северодонецьк, 2017

УДК 340

Рекомендовано Вченою радою юридичного факультету
Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля
(протокол №8 від 30.03.2017 р.)

Редакційна колегія:

Розовський Б.Г., проф., д.ю.н.

Шаповалова О.В., проф., д.ю.н.

Щербина В.В., проф., д.ю.н.

Кострицький В.В., заступник голови Апеляційного суду Луганської області

Тополок С.В., суддя Апеляційного суду Луганської обл.

Яресько А.В., суддя Апеляційного суду Луганської обл.

Арсентьева О.С., доц., к.ю.н.

Капліна Г.А., доц., к.ю.н.

Татаренко Г.В., доц., к.ю.н.

Рецензенти:

Ярошенко О.М., проф., д.ю.н.

Іншин М.І., проф., д.ю.н.

Правові засоби забезпечення та захисту прав людини: вітчизняний та зарубіжний досвід: Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції науковців, юристів-практиків, молодих вчених, аспірантів, студентів. – 13-14 квітня 2017 р. – Северодонецьк: вид-во СНУ ім.В.Даля, 2017. – 246 с.

Мета конференції – дослідження і обґрунтування теоретико-методичних та науково-практичних надбань в галузі права. Узагальнення напрацювань фахівців з актуальних питань та аспектів співпраці між Україною та Європейським Союзом, теорії та практики юридичної науки, міждисциплінарних підходів та сучасних поглядів щодо подальших перспектив розвитку. Сприяння обміну науковими поглядами, ідеями та думками всередині професійного співтовариства. Стимулювання науково-дослідної діяльності учених, теоретиків і практиків. В ході конференції розглянуто питання подальшого розвитку правової науки в умовах інтенсифікації європейських прагнень в Україні та активізації громадянського суспільства. Внесені пропозиції щодо вдосконалення законодавства з урахуванням передових досягнень зарубіжної науки.

Друкуються в авторській редакції

УДК 340

© Східноукраїнський національний
університет ім. В. Даля, 2017 р.

Дорогі друзі, шановні колеги, студентське товариство!

Щиро вітаю учасників науково-практичної конференції.

Сьогодні, у надскладних умовах існування нашої Альма матер, наука, як і раніше, є одним з головних пріоритетів діяльності юридичного факультету. Тим більше, що вирішення актуальних проблем юридичної науки, зміцнення інтелектуального потенціалу регіону служить подальшому розвитку та змістовному наповненню процесу освіти, поглибленню інноваційних перетворень у сфері підготовки професійних юристів.

Цього року наша традиційна конференція присвячена 25-річчю заснування юридичного факультету. Протягом всього часу існування факультету наука займала важливе місце у процесі становлення молодих фахівців-правників. Переконана, що ми й надалі робитимемо все можливе задля розквіту юридичного факультету Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля, і виконання нашого головного освітянського завдання – підготовки для України майбутньої еліти, здатної до служіння суспільству. Наука сьогодні, особливо правнича, покликана підтримати вільний науковий пошук, сприяти поєднанню досліджень і практичного досвіду, надати молодим науковцям можливості для праці та творчості, а, отже, рухатися шляхом інноваційного наукового пошуку.

Бажаю всім доброго здоров'я, щастя та творчої енергії.

З повагою,
декан юридичного факультету
Східноукраїнського національного
університету імені Володимира Даля.

О.С.Арсентьєва

створювати страхові системи , які б дозволяли нести відповідальність порушником у будь-якому випадку.

Література:

1. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо відповідальності за правопорушення у сфері містобудування : Закон України від 21 вересня 2000р. №1988-III //Відомості Верховної Ради України.-2000.-№ 46.-Ст.398.

2. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо сприяння будівництву: Закон України від 16.09.2008 року №509-VI //Відомості Верховної Ради України.-2000.-№ 77.- Ст.2583.

3. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення містобудівної діяльності : Закон України від 17.01.2017 року № 1718-19 // Відомості Верховної Ради України.-2017.- № 15.- Ст. 425.

4. Про регулювання містобудівної діяльності: Закон України від 17.02.2011 року №3038-VI //Відомості Верховної Ради України.-2011.-№ 34.- Ст.343.

5. Про затвердження Порядку віднесення об'єктів будівництва до IV і V категорій складності: Постанова КМУ від 27.04.2011 № 557 // Офіційний вісник України. – 2011. - № 41.- Ст.1671.

6. ДСТУ – Н Б В1.2-16:2013 “Визначення класу наслідків (відповідальності) та категорії складності об'єктів будівництва”. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://minbud.info/DSTU_viznachenja_klasu_naslidkiv.pdf

ВИКОРИСТАННЯ РЕСУРСІВ НАУКОВОЇ БІБЛІОТЕКИ ДЛЯ ПОПУЛЯРИЗАЦІЇ НАУКОВИХ ДОСЯГНЕНЬ ПРОФЕСОРСЬКО-ВИКЛАДАЦЬКОГО СКЛАДУ ТА УНІВЕРСИТЕТУ В ЦІЛОМУ

Єніфанова О. В.,

к. т. н., доцент,

директор НБ СНУ ім. В. Даля;

Савельєва В.В.,

заст. директора НБ СНУ ім. В. Даля

Місія університетської бібліотеки сьогодні – це інформаційне забезпечення навчального, наукового та виховного процесів університету, шляхом задоволення освітніх, викладацьких та дослідницьких потреб усіх членів університетської спільноти. Розвиток науки в університеті є

запорукою. успішного функціонування та конкурентоздатності вишу в сучасних реаліях. Тому його успішний інформаційний супровід, якісне інформаційне забезпечення є невід'ємною частиною роботи бібліотеки університету.

Наукова бібліотека СНУ ім. В. Даля, як і всі університетські бібліотеки, традиційно підтримувала науковців та проведення досліджень. Це й придбання літератури у відповідності до напрямків наукової діяльності ВНЗ та упорядкування колекцій, організація доступу до цих колекцій і зовнішніх баз даних, інформування науковців про дані послуги та ін.

На сьогодні фонд бібліотеки налічує 137385 примірників, з них наукової – 25943 примірники, близько 100 дисертацій. Щорічно надходить 1500 авторефератів дисертацій. Ведеться картотека праць вчених нашого університету. Передплачуються наукові періодичні видання згідно тематики наукових досліджень.

Але стрімкий розвиток інформаційно-комунікаційних технологій, трансформація вищої освіти та глобальної системи наукових комунікацій призвели до необхідності зміщення акцентів у функціонуванні університетських бібліотек. Участь бібліотеки в питаннях формування і управління електронним науково-освітнім простором університетського середовища постійно підвищується. У діяльності бібліотеки з'явилися процеси, пов'язані із забезпеченням електронного навчання та науково-дослідницької діяльності в університеті. Це раціональна організація електронних інформаційних ресурсів та організація доступу до них, формування електронного довідково-бібліографічного апарату, електронне обслуговування, створення власних електронних ресурсів, баз даних, веббіографічних видань, популяризація наукових ресурсів та інформування науковців через сайт бібліотеки тощо.

Сайт НБ СНУ ім. В. Даля (<http://library.snu.edu.ua>) стає основним інформаційним провідником та інструментом в цій роботі, єдиною точкою доступу до інформаційних ресурсів бібліотеки та університету. На сайті створений розділ «На допомогу науковцям». Він призначений для всіх, хто займається науковою роботою (студентів, викладачів, аспірантів, докторантів) і містить чимало корисної інформації: перелік наукових фахових видань України, перелік наукових спеціальностей, правила складання бібліографічного опису, он-лайн-генератор бібліографічного опису, приклади оформлення бібліографічного опису джерел згідно ДСТУ 7.1:2006, правила користування дисертаційним фондом Наукової бібліотеки СНУ ім. В. Даля, методичні рекомендації з визначення індексів УДК.

На допомогу користувачам складені і виставлені на сайті добірки електронних ресурсів: пошукові системи наукової інформації, інтелектуальна власність в Україні, електронні ресурси вільного доступу, дисертації у відкритому доступі, зарубіжні наукові видання. Інформація регулярно поновлюється та актуалізується. За 2016 рік звернень до цього ресурсу було більш ніж 50 тисяч, звернулись 19846 користувачів.

Надання доступу до наукових ресурсів та інформування науковців університету через сайт не є єдиним напрямком роботи бібліотеки щодо популяризації наукових досягнень професорсько-викладацького складу університету. Силами співробітників бібліотеки вченим вишу надається платформа для наукових публікацій з метою поширення результатів їх наукових досліджень, для чого створений інституційний репозитарій (eEast-UkrNUIR <http://dspace.snu.edu.ua:8080/jspui>) – електронний архів наукових публікацій СНУ ім. В. Даля. Електронний архів інтегрує наукові ресурси університету в світовий науково-освітній простір, розкриває його науковий потенціал, забезпечує зберігання і довготривалий та надійний доступ до наукових робіт професорсько-викладацького складу, співробітників, магістрантів, аспірантів та студентів університету. Крім того, дослідження неодноразово показали, що наукові публікації, доступні безкоштовно on-line, набагато частіше цитуються.

Заснований репозитарій на вільному програмному забезпеченні DSpace із зручними та широкими можливостями довідково-пошукового апарату. Для вивчення попиту встановлений статистичний облік звернень до репозитарію університету. На кінець 2016 року в архіві зберігаються близько 1000 публікацій, кількість переглядів публікацій (Item Views) склало 99 838, кількість переглядів збірань (Collection Views) – 24 659, кількість унікальних відвідувачів – 374. Географія візитів (понад 10 країн за рік) – Україна, Росія, Китай, Білорусь, Сполучені Штати Америки, Німеччина, Японія, Казахстан та ін.

Інституційний репозитарій СНУ ім. В.Даля бере участь в міжнародному рейтингу. За результатами Webometrics Ranking Web of Repositories у січні 2017р. репозитарій посів 1476 місце серед 2284 репозитаріїв світу, 36 місце серед 54 українських репозитаріїв.

Але наповнення репозитарію не вирішує повністю проблему представлення наукової спільноти університету у світовому інформаційному просторі.

На сайті бібліотеки в розділі «На допомогу науковцям» є матеріали, що стосуються питань наукометрії та бібліотекометрії: система «Бібліометрика української науки» Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського, що призначена для надання суспільству цілісного уявлення про стан вітчизняного наукового середовища і представляє собою

реєстр вчених і наукових колективів України, які представили в Інтернеті свої бібліометричні профілі.

На допомогу користувачам розроблені інструкції-консультації із створення авторських профілів в Google Scholar, ORCID і ResearcherID й розміщені у репозитарії.

Таким чином, для популяризації наукових досягнень професорсько-викладацького складу та університету в цілому науковій бібліотеці університету потрібно проводити роботу в напрямках: сприяння розвитку міжнародної публікаційної активності науковців університету з метою популяризації їхніх доробків у світі; розміщення і редагування наукових публікацій; адміністрування фондів і зібрань в інституційному репозитарії; проведення консультацій та практичних семінарів щодо можливостей і перспектив інституційного репозитарія, необхідності самоархівування в ньому наукових публікацій; створення в репозитарії зібрань авторефератів дисертацій та дисертацій науковців університету і розміщення в них повнотекстових документів; організація тестових доступів до електронних баз даних, наукометричних платформ та інших світових агрегаторів наукової інформації; представлення фахових наукових збірників університету, матеріалів конференцій, семінарів в інституційному репозитарії та на сайті бібліотеки; допомога науковцям у створенні (упорядкуванні) авторських профілів в БД Google Scholar, у бібліографічних менеджерах та спеціалізованих реєстрах ідентифікаторів автора ResearcherID та ORCID; розміщення на сайті бібліотеки бібліометричних профілів науковців університету.

Література:

1. Olga Yepifanova. Organization and usage of information resources of Higher Educational Institution Libraries under modern conditions. From the experience of V. Dahl East-Ukrainian National University scientific library / Olga Yepifanova, Veronika Savelieva.– 2015. – Режим доступу: <http://dspace.snu.edu.ua:8080/jspui/handle/123456789/25>

2. Епифанова О. В. Применение информационных технологий в работе научной библиотеки ВНУ им. В. Даля для эффективного информационного обеспечения образовательного и научного процессов в университете [Текст] : [Электронный ресурс] / О. В. Епифанова, В. В. Савельева // Динамика систем, механизмов и машин : материалы IX Международной научно-технической конференции (Омск. 24-28 ноября 2014 г.) : в 5 кн. – Омск. – 2014. – Книга V. – С. 34-37

3. Савельева В. В. Использование информационных технологий в работе научной библиотеки Восточнoукраинского Национального Университета имени Владимира Даля [Текст] / В. Савельева // Персонал

РЕАЛІЗАЦІЯ ПРАВ ОСІБ З ІНВАЛІДНІСТЮ В УКРАЇНІ ТА РОЗВИНЕНИХ КРАЇНАХ

*Жидков А.Б.,
к.т.н., доцент, директор В.П. НДІ
«Іскра» СНУ ім. В. Даля;*

*Лорія М.Г.,
к.т.н., доцент кафедри електронних апаратів
СНУ ім. В. Даля*

Загальна декларація прав людини (ЗДПЛ) та Конституція України (КУ) гарантують громадянам практично однакові права. Це право на вільне пересування (Ст. 13 ЗДПЛ, Ст. 33 КУ), право на пряцю та вільний вибір роботи (Ст. 23 ЗДПЛ, Ст. 43 КУ), право на освіту (Ст. 26 ЗДПЛ, Ст. 53 КУ), право на участь у культурному житті суспільства (Ст. 27 ЗДПЛ) [1, 2]. Окрім цього держава гарантує громадянину реалізацію його права на соціальний захист, медичну допомогу, і багато чого іншого, причому винятків з цих прав, пов'язаних із інвалідністю громадянина не може бути (Ст. 24 КУ). [2].

Метою даної роботи є аналіз реалізації цих фундаментальних прав для осіб з інвалідністю в Україні та у розвинених країнах. Доречи кількість осіб з інвалідністю різного типу та ступеню в Україні складає більш 2,5 млн. осіб. Враховуючи членів їх родин, ця проблема стосується значної частини населення.

Відомі приклади, коли право наче б то є, але реалізація його неможлива. Наприклад, особи пенсійного віку мають право на безкоштовний проїзд, але у маленьких містечках та селах, вони не можуть реалізувати його через відсутність громадського транспорту.

Але у випадку осіб з інвалідністю неможливість реалізації їх прав носить системних характер і є значно більш впливовішими на особу на інвалідністю та суспільство в цілому

До осіб з інвалідністю належать особи зі стійкими фізичними, психічними, інтелектуальними або сенсорними порушеннями, які при взаємодії з різними бар'єрами можуть заважати їхній повній та ефективній участі в житті суспільства нарівні з іншими.

Після прийняття Генеральною Асамблеєю ООН Конвенції ООН про права інвалідів було визнано єдиний підхід до трактування поняття